

SVEA HOVRÄTT
Avdelning 03
Rotel 030103

DOM
2018-07-09
Stockholm

Mål nr
B 4121-18

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Västmanlands tingsrätts dom den 27 mars 2018 i mål nr B 3004-17, se bilaga A

PARTER (antal tilltalade 1)

Klagande (Åklagare)

Kammaråklagaren Fredrik Sändberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Västerås

Motpart (Tilltalad)

Bror HÅKAN Georg Jonsson, 19430626-6976
Mälarparksvägen 16
723 56 Västerås

Ombud och offentlig försvarare: Advokaten Jari Smolander
Box 261
721 06 Västerås

SAKEN

Hets mot folkgrupp

HOVRÄTTENS DOMSLUT

1. Hovrätten fastställer tingsrättens dom.
 2. Jari Smolander tillerkänns ersättning av allmänna medel med 3 398 kr. Av beloppet avser 2 718 kr arbete och 680 kr mervärdesskatt.
 3. Staten ska stå för kostnaden i hovrätten för den offentlige försvararen.
-

Dok.Id 1428606

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 2290 103 17 Stockholm	Birger Jarls Torg 16	08-561 670 00 08-561 669 80	08-561 669 88	måndag – fredag 09:00–16:30
		E-post: svea.avd3@dom.se www.svea.se		

YRKANDEN I HOVRÄTTEN

Åklagaren har yrkat att hovrätten ska döma Håkan Jonsson i enlighet med åtalet.

Håkan Jonsson har motsatt sig att tingsrättens dom ändras.

Målet har avgjorts utan huvudförhandling.

HOVRÄTTENS DOMSKÄL

Utredningen är i huvudsak densamma i hovrätten som i tingsrätten.

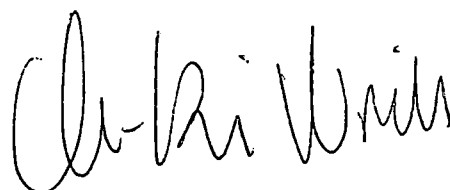
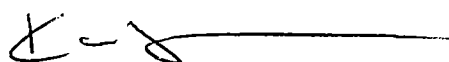
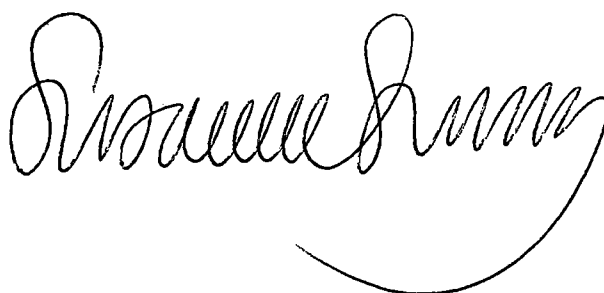
Hovrätten gör inte någon annan bedömning än den som tingsrätten har gjort.

Tingsrättens dom ska därför inte ändras.

Den ersättning som försvararen har begärt är skälig.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga B

Överklagande senast 2018-08-06.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Susanne Sundberg och Anna-Karin Winroth samt tf. hovrättsassessorn Kajsa Johansson (referent).

VÄSTMANLANDS
TINGSRÄTT
Avdelning 2
D 2:16

DOM
2018-03-27
meddelad i
Västerås

Mål nr: B 3004-17

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Bror HÅKAN Georg Jonsson, 19430626-6976
Mälarparksvägen 16 Lgh 1304
723 56 Västerås

Offentlig försvarare:

Advokat Jari Smolander
Advokat Smolander AB
Box 261
721 06 Västerås

Åklagare

Kammaråklagare Fredrik Sandberg
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Västerås
Box 21
721 03 Västerås

DOMSLUT

Åtal som den tilltalade frikänns från

Hets mot folkgrupp, 16 kap 8 § 1 st brottsbalken
2017-03-16

Ersättning

Jari Smolander tillerkänns ersättning av allmänna medel med 3 669 kr. Av beloppet avser 2 935 kr arbete och 734 kr mervärdesskatt. Kostnaden ska stanna på staten.

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 40 721 04 Västerås	Sigurdsgatan 22	021-310 400 E-post: vastmanlands.tingsratt@dom.se www.vastmanlandstingsratt.domstol.se	021-12 44 32	måndag - fredag 08:30-16:30

YRKANDEN M.M.

Åklagaren har yrkat ansvar på Håkan Jonsson för hets mot folkgrupp, 16 kap 8 § 1 st brottsbalken med följande gärningspåstående: Håkan Jonsson har i kommentar på Facebook uttryckt missaktning för grupp av personer med anspelning på nationellt eller etniskt ursprung samt trosbekännelse. I kommentaren har Håkan Jonsson formulerat sig nedsättande om muslimer som grupp. Meddelandet i kommentaren har spritts. Det hände den 16 mars 2017 på okänd plats i Sverige. Håkan Jonsson begick gärningen med uppsåt.

Åklagaren har som skriftlig bevisning åberopat en skärmdump som visar ett facebook-inlägg av den 16 mars 2017 samt en PM för att visa innehållet och spridningen.

Håkan Jonsson har medgett att han publicerat facebook-inlägget, men har bestritt ansvar för brott samt har i vart fall gjort gällande att gärningen ska bedömas som ringa brott. Han har som skriftlig bevisning åberopat en polisanmälan som förekommer i ett annat mål vid tingsrätten för att styrka att anmälan mot honom gjorts av en person som även i andra fall varit aktiv med att anmäla inlägg på sociala medier.

DOMSKÄL

Utredningen

Håkan Jonssons inlägg har följande lydelse: ”Att det ska vara så svårt att inse muslimernas hot mot EU, dom är som barn, hotar, gapar, storkäftade, maktgalna, saknar empati, opålitliga med diktaturfasoner och hatar det fria ordet.”

Då skärmdumpen gjordes den 15 november 2017 hade den erhållit 8 gilla-
markeringar. Inlägget har publicerats på facebook-sidan Politikfakta, som enligt
utredningen beskriver sig som en oberoende nyhetssida som belyser orättvisor,
lögnar och dumheter med vassa pennor, fakta och statistik. Sidan hade den 17
november 2017, 65 938 följare och kan läsas av alla som har facebook.

Håkan Jonssons kommentar förekommer under ett inlägg med texten ”Turkisk
minister hotar med ”heligt krig” i Europa – säger att det inte är någon skillnad på
liberaler och ”högerextrema fascister”...”. Strax nedanför inlägget finns en bild av
Turkiets utrikesminister Mevlüt Çavuşoğlu och vad som verkar vara en klickbar
länk till den brittiska nyhetstidningen The Independents hemsida,
www.independent.co.uk. Under bilden i inlägget finns en rubrik ”Turkish minister
claims ‘holy war’ will soon begin in Europe”. Under rubriken finns texten ”[a]
Turkish minister has claimed ‘holy wars will soon begin in Europe’ in spite of the
defeat of the far-right leader Geert Wilders in the Netherlands elections. Mevlut...”.
Tingsrätten utgår från att den sålunda avslutade texten fortsätter i artikeln och att
denna kan eller kunde läsas genom att man klickar på länken. Artikeln i The
Independent har dock inte förevistas för tingsrätten.

Håkan Jonsson har berättat att han skrev sitt inlägg i affekt som en ogenomtänkt
reaktion på påståendet om att ett heligt krig var att vänta. Han avsåg inte att dra alla
muslimer över en kam men förstår att muslimer kan ta illa vid sig av det han skrev.
Han tror inte att han läste artikeln i The Independent.

Tingsrättens bedömning

Håkan Jonson publicering har skett på en facebook-sida som är tillgänglig för
allmänheten. Sidan hade ett betydande antal följare, vilket Håkan Jonsson måste
insett. Hans meddelande har således spritts på det sätt som förutsätts för straffansvar

enligt 16 kap. 8 § brottsbalken. Muslimer är en sådan folkgrupp som omfattas av bestämmelsen.

Bedömningen av om inlägget uttrycker sådan missaktning som avses i straffbestämmelsen, ska göras med utgångspunkt i inlägget som helhet och med beaktande av övriga konkreta omständigheter som har präglat publiceringen. Bestämmelsen om straff för hets mot folkgrupp ska tolkas i belysning av och i överensstämmelse med de överordnade bestämmelserna om mänskliga rättigheter och yttrandefrihet i regeringsformen och Europakonventionen om skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna. Särskild vikt ska därvid läggas vid innehållet i yttrandet och syftet med det, till vem eller vilka yttrandet riktar sig samt i vilket sammanhang och i vilken egenskap någon sprider yttrandet, se bland annat NJA 2006 s. 467 och NJA 2007 s. 805 med hänvisningar.

Förbudet mot hets mot folkgrupp bygger alltså på en avvägning mellan yttrandefrihet och skyddet för grupper som kan behöva skydd, t.ex. personer som är av muslimsk trosbekännelse. För att rekvisitet missaktning ska anses uppfyllt krävs att uttalandet är nedsättande för gruppens anseende. Enligt förarbetena faller inte saklig kritik inom det straffbara området. För straffbarhet krävs att det står fullt klart att uttalandet överskrider gränsen för en saklig och vederhäftig diskussion, vid en objektiv bedömning (prop. 1970:87 s. 130 och prop. 2001/02:59 s. 14 f. och 41 f).

Håkan Jonssons har gjort inlägget som ett svar på eller kommentar till de återgivna uppgifterna i media att Turkiets utrikesminister påstått att ett heligt krig är nära förestående. Det är allmänt känt att Turkiet, även före den misslyckade militärkuppen under sommaren 2016, inskränkt de mänskliga rättigheterna och friheterna samt att landets politik tagit en mer nationalistisk och totalitär inriktning. Vad det heliga kriget närmare skulle innebära framgår inte. Utrikesministerns uttalande har emellertid, såvitt framgår, skett mot bakgrund av utgången i valet i Nederländerna, som är en demokrati och ett EU-land. Turkiet är ett land där den

övervägande delen av befolkningen är muslimer. Att uppfatta det återgivna uttalandet som att det är fråga om ett religiöst krig där muslimer står mot EU-länder är mot denna bakgrund inte långsökt.

Håkan Jonssons inlägg är obalanserat, generaliserande och negativt mot folkgruppen muslimer. Inlägget får anses vara del av en diskussion om staten Turkiets uppfattning om ett heligt krig i Europa. Håkan Jonssons uttalanden ger uttryck för att EU därigenom är hotat, vilket inte kan anses vara en helt orimlig uppfattning mot bakgrund av vad utrikesministern ska ha uttalat. Även om man särskilt kan ifrågasätta relevansen av uttalandena om att muslimer är som barn, empatilösa och opålitliga, anser inte tingsrätten att Håkan Jonssons uttalanden i detta sammanhang - särskilt mot bakgrund av vikten av att även yttrandefriheten respekteras - klart kan sägas ha överskridit gränsen för en saklig och vederhäftig diskussion. Håkan Jonsson kan därmed inte genom inlägget anses ha uttryckt missaktning för muslimer på ett sätt som är straffbart. Åtalet för hets mot folkgrupp ska således ogillas.

Mot

bakgrund av utgången i målet ska kostnaden för Håkan Jonssons försvar stanna på staten.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga (DV 400)

Skriftligt överklagande ska ha kommit in till tingsrätten senast den 17 april 2018.

På tingsrättens vägnar

Johan Nordgren

SVERIGES DOMSTOLAR

ANVISNING FÖR ÖVERKLAGANDE - DOM I BROTTMÅL

Den som vill överklaga tingsrättens dom, eller ett i domen intaget beslut, ska göra detta skriftligen. **Skrivelsen ska skickas eller lämnas till tingsrätten.** Överklagandet prövas av den hovrätt som finns angiven i slutet av domen.

Överklagandet ska ha kommit in till tingsrätten **inom tre veckor** från domens datum. Sista dagen för överklagande finns angiven på sista sidan i domen.

Har ena parten överklagat domen i rätt tid, får också motparten överklaga domen (s.k. **anslutningsöverklagande**) även om den vanliga tiden för överklagande har gått ut. Överklagandet ska också i detta fall skickas eller lämnas till tingsrätten och det måste ha kommit in till tingsrätten **inom en vecka** från den i domen angivna sista dagen för överklagande. **Om det första överklagandet återkallas eller förfaller kan inte heller anslutningsöverklagandet prövas.**

Samma regler som för part gäller för den som inte är part eller intervenient och som vill överklaga ett **i domen intaget beslut** som angår honom eller henne. I fråga om sådant beslut finns dock inte någon möjlighet till anslutningsöverklagande.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i hovrätten fordras i vissa fall att **prövningstillstånd** meddelas. Hovrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som tingsrätten har kommit till,

3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller

4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd krävs och sådant inte meddelas står tingsrättens avgörande fast. Det är därför viktigt att det, i de fall prövningstillstånd krävs, klart och tydligt framgår av överklagandet till hovrätten varför klaganden anser att prövningstillstånd bör meddelas.

I vilka fall krävs prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en tingsrätts dom om den tilltalade

1. inte dömts till annan påföljd än böter, eller
2. frikänts från ansvar och brottet inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Enskilt anspråk (skadeståndstalan)

För att hovrätten ska pröva en skadeståndstalan krävs prövningstillstånd. Från denna regel gäller följande undantag:

Överklagas domen även i brottmålsdelen och avser överklagandet frågan om den tilltalade ska dömas till ansvar för en gärning krävs inte prövningstillstånd för ett till denna gärning kopplat enskilt anspråk i de fall

1. det enligt ovanstående regler inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen, eller
2. prövningstillstånd i brottmålsdelen meddelas av hovrätten.

Beslut i övriga frågor

Krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen krävs även prövningstillstånd vid beslut som endast får överklagas i samband med överklagande av domen.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla uppgifter om

1. den dom som överklagas med angivande av tingsrättens namn samt dag och nummer för domen,
2. parternas namn och hemvist och om möjligt deras postadresser, yrken, personnummer och telefonnummer, varvid parterna benämns klagande respektive motpart,
3. den ändring av tingsrättens dom som klaganden vill få till stånd,
4. grunderna (skälen) för överklagandet och i vilket avseende tingsrättens domskäl enligt klagandens mening är oriktiga,
5. de bevis som åberopas och vad som ska styrkas med varje bevis, samt

6. om prövningstillstånd behövs, de omständigheter som åberopas till stöd för att prövningstillstånd ska meddelas.

Skriftliga bevis som inte lagts fram tidigare ska ges in samtidigt med överklagandet. Vill klaganden att det ska hållas ett förnyat förhör eller en förnyad syn på stället, ska han eller hon ange det och skälen till detta. Klaganden ska också ange om han eller hon vill att målsäganden eller den tilltalade ska infinna sig personligen vid huvudförhandlingen i hovrätten. Är den tilltalade anhållen eller häktad, ska det anges.

Skrivelsen ska vara undertecknad av klaganden eller hans/hennes ombud.

Ytterligare upplysningar lämnas av tingsrätten. Adress och telefonnummer finns på första sidan av domen.

Om ni tidigare informerats om att förenklad delgivning kan komma att användas med er i målet/ärendet, kan sådant delgivningssätt också komma att användas med er i högre instanser om någon överklagar avgörandet dit.